

Els experts demanen fer més atractives les línies ICO

BANC PÚBLIC. LA RECUPERACIÓ D'AQUESTA FIGURA S'HA DE CONTEMPLAR NOMÉS COM UNA SEGONA OPCIÓ

BERTA ROIG / JORDI GARRIGA
BARCELONA

Per què no arriben els diners injectats en el sistema financer a les empreses i les famílies? Aquesta sembla la pregunta del milió i la que ha generat més d'una tensió els darrers dies entre algun membre del Govern i les entitats financeres. En aquest estira-i-arronsa hi ha dos elements que són objectius: d'una banda, com explica el degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya, Joan B. Casas, «les entitats ara analitzen les operacions amb una gran ortodòxia». Això vol dir que la seva anàlisi de risc és més estricta i el que abans podia ser considerat un projecte finançable avui potser ja no ho és. L'altre element de l'equació és que, de resultes d'això, hi ha empreses que afronten problemes greus per finançar el seu circulat.

Tot i els esforços per redoblar els fons destinats a les línies de finançament a través de l'ICO i l'obertura de nous productes específics per a millorar la liquiditat de les empreses (vegeu gràfic), aquestes han tingut fins ara un desenvolupament limitat. El mateix president de l'Institut de Crèdit Oficial, Aurelio Martínez, reconeixia fa uns quants dies a Barcelona que l'acollida entre les entitats financeres estava essent «pobra». Segons el balanç del mateix ICO per al mes de gener, la línia de liquiditat va repartir 113,6 milions d'euros en 1.100 operacions. Aquestes xifres avancen, d'entrada, dos comentaris. D'una banda, 1.100 projectes semblen del tot insuficients si es té en compte que el Consell Superior de Cambres xifrava la setmana passada en 183.000 les empreses a les quals s'ha tancat definitivament l'aixeta. El segon comentari és que l'import mitjà que surt per operació és de poc més de 103.000 euros quan el màxim són 500.000 euros.

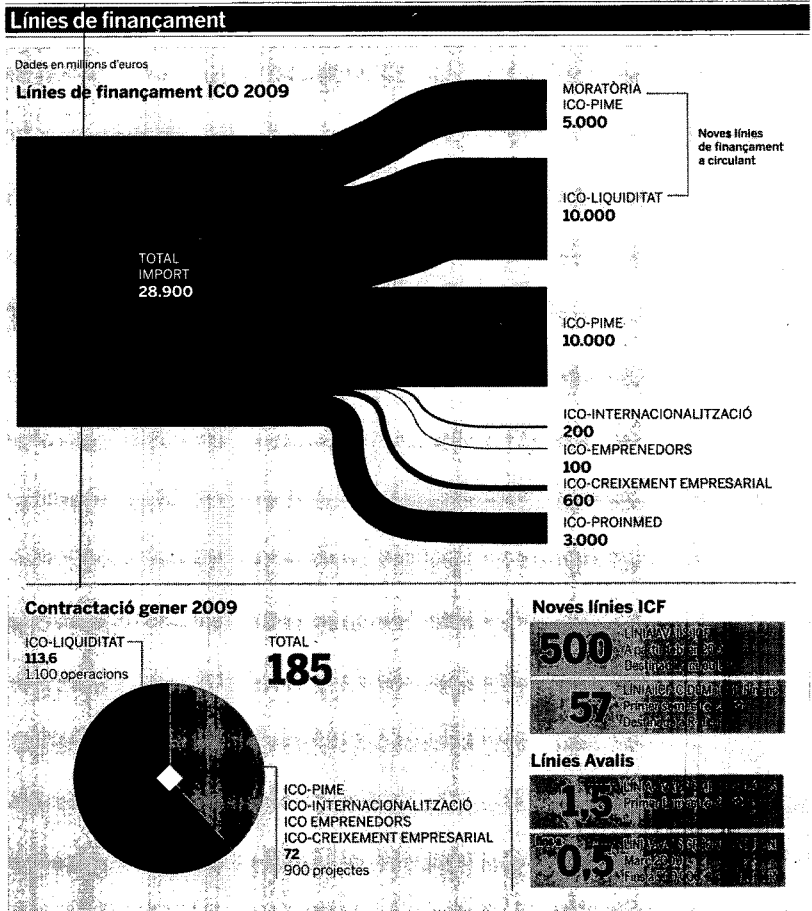
Els experts creuen que un dels problemes és que falla la transmissió entre el departament que dissenya el producte (l'ICO) i el que l'ha de vendre (les entitats financeres). Com

destaca el professor de Finances d'ESADE Jesús Palau, «caldría mirar, per exemple, si l'Estat pot assumir una part del risc per morositat». Això podria animar les entitats financeres a col·locar un producte que ja financen al 50% però del qual no volen assumir el 100% del risc.

LES ENTITATS FINANCERES VOLEN COMPARTIR EL RISC D'IMPAGAMENT

Bancs i caixes s'enfronten enguany amb un previsible augment de la seva mora –per això han fet importants augments de provisions– i alhora han d'assumir venciments del seu propi deute i viuen encara limitacions en el seu finançament a l'interbancari. Això limita molt la seva capacitat d'acció i, de moment, el que ha fet un pas endavant ha estat el Govern acordant unes millors rendibilitats per a les entitats financeres en la seva gestió de les línies ICO.

DINERS A INSOLVENTS. La banca, però, insisteix a compartir riscos. Ho expressa, així, per exemple, el director general de Caixa Manlleu, Dídac Herrero, que recorda que «l'ICO posa diners però el risc és tot per a nosaltres». Paral·lelament, les patronals augmenten les pressions per buscar camins paral·lels si els diners s'encallen en els intermediaris i es comença a parlar de la necessitat de recuperar una banca pública. En general, els experts consultats consideren que aquesta és una opció poc viable perquè és excessivament lenta i la possibilitat que les empreses acudeixin directament a l'ICO tampoc no sembla gaire realista si es té en compte la seva limitada infraestructura. Però és que, a més, com apunta el professor d'Economia de la UPF José García Montalvo, «si convertim l'ICO en un banc públic, farem que doni diners a empreses poc solventes i el carregarem de morosos?». García Montalvo creu que s'està centrant molt el debat en l'oferta, però «la demanda ha baixat

la que hi ha no sempre és solvent». A més, el professor afirma que forçar la concessió de crèdit no ha de ser pas ser la solució per a la reactivació econòmica «com no ho va ser per al Japó els anys noranta».

En aquest escenari, la posició generalitzada entre els experts és donar una oportunitat més al sis-

tema a través de millorar l'oferta de l'ICO i esperar que les entitats financeres facin la seva part. «El negoci dels bancs i les caixes és deixar diners, i no renunciaran al seu negoci», diu Casas. En aquest camí, recorden, no es pot pensar a pressionar les entitats financeres per assumir més riscos dels que

poden ni esperar que concedeixin els mateixos nivells de préstecs que el 2007, en ple boom econòmic. I es pot pensar a crear a Espanya un banc que assumeixi tots els actius tòxics? «Aquí no tenim aquest problema; de moment no tenim cap entitat insolvent», contesta el professor d'ESADE Jesús Palau.

Balanç 2008

CATALUNYA LIDERA LES PETICIONS DE FINANÇAMENT

El pes destacat Catalunya com a motor econòmic també es deixa notar en el balanç de les aportacions fetes per l'ICO a través de les seves línies bàsiques de finançament el 2008. Les empreses catalanes van captar el 17,96% de les operacions de la línia ICO-Pime, un percentatge sensiblement superior al segon territori –que va ser el País Valencià, amb el 12,05%–. Segons les dades de l'ICO, es va esgotar el 93,9% dels fons disponibles (7.000 milions d'euros) i els sectors que més la van sol·licitar van ser el comerç, la reparació de vehicles i el transport i emmagatzematge. Pel que fa a la línia ICO-Internacionalització, Catalunya comparteix protagonisme amb Madrid (amb un 19% cada una) en una eina

ICO-INTERNACIONALITZACIÓ	%2008
Madrid	19,80
Catalunya	19,55
País Basc	18,38
ICO-CREIXEMENT EMPRESARIAL	%2008
País Valencià	18,29
Catalunya	16,43
Galícia	8,85
ICO-EMPRENEDORS	%2008
Catalunya	16,04
Navarra	15,88
Madrid	9,04
ICO-PIME	%2008
Catalunya	17,96
País Valencià	12,05
Madrid	9,14

que va esgotar els 150 milions d'euros disponibles. La indústria agroalimentària i la metal·lúrgia van acaparar la majoria de les operacions.

Aquests sectors també van dominar en la línia ICO-Creixement Empresarial, en què Catalunya va concentrar el 16,4% de les operacions, només per darrere del País Valencià (18,29%). Es van esgotar pràcticament els 600 milions disponibles. I, finalment, la línia ICO-Emprenedors va tornar a deixar la majoria de les operacions a Catalunya (el 16%), amb un 96% dels 75 milions disponibles. Els negocis energètics i els relacionats amb el comerç i la reparació de vehicles van concentrar més del 40% de les transferències.